

naar man har en Institution som Statsanstalten, der har virket saa godt og fortreffelig, som den hidtil har gjort, er det rimeligt, at man i alt Fald viser den det Hensyn, at den paa ethvert Punkt kan tage Konkurrencen op med de private Anstalter. Der er 2 Standpunkter at tage lige overfor Statsanstalten for Livsforsikring. Det ene er at sige: Nu ville vi af Hensyn til de private Forsikringselskaber, der ere komne op, og hvis Interesse vi ønske at pleje, skabe en kunstig Beskyttelse for dem, derfor ville vi have Statsanstalten til at visne, vi ville forhindre den i at optage Konkurrencen med de private Selskaber, vi ville ikke taale, at Statsanstalten skal have Ret til at optage nye Forsikringsformer, som danne sig, og de danne sig stadig og ville ogsaa danne sig i Fremtiden, saa at der ikke alene er Tale om Karensforsikringer. Efterhaanden som Livsforsikringsvirksomheden udvikler sig, vil der ogsaa komme andre Former, og da vil akkurat det samme Synspunkt gøre sig gældende. Derefter skal man altsaa sige: Vi ville ikke, at Statsanstalten skal have Lov til at befatte sig med Forsikringer i moderne Form, den kan lukke Døren i for de moderne Former. Den kan maaske faa Lov at virke under de gamle Former, skønt det var muligt nok saa konsekvent at lade den ophøre som Statsanstalt. Det forekommer mig, at det er det ene Synspunkt, man kunde gøre gældende. Jeg synes, at det ærede Medlem for 7de Kreds (Rottbøll) saa mest konsekvent paa Tingen, for det, han sagde, var, at man skulde overveje i et Udvalg, om der ikke var Anledning til at „stoppe“ nu. Det var det Udtryk, det ærede Medlem brugte angaaende Statsanstalten, og det er i Virkeligheden ogsaa det Spørgsmaal der foreligger. Hvis man for at skabe en kunstig Beskyttelse for de private Selskaber, som synes at mene, at de ikke kunne optage Konkurrencen — hvad jeg nu tror, er en stor Fejltagelse — vil forhindre Statsanstalten i at optage nye Forsikringsformer og lære af Tiden med Hensyn til Forsikringsvirksomhed, saa er det konsekvent at sige: Lad os nu sige Stop for Statsanstalten. Men det er dog et Skridt, jeg alligevel tror, det højtærede Ting vil betænke sig noget paa. Jeg tror ikke, det vilde vinde nogen stor Tilslutning i Befolkningen.

Det var det ene Standpunkt. Det andet er, at naar man vil opretholde en Statsanstalt og gennem den i det hele drive Livsforsikringsvirksomhed, maa den

nødvendigvis have samme Ret som de private Selskaber til at tage Del i Udviklingen. Et Mellemstandpunkt synes mig ganske umuligt.

Det, som her foreligger, er dette, at det har vist sig, at der er store Befolkningkredse, der nu en Gang ikke kunne bekvemme sig til at underkaste sig Lægeundersøgelse. Det synes løjerligt, men det er nu en Erfaring, de private Selskaber have gjort. Nu antager jeg, at alle Medlemmer af dette Ting ere enige i, at det socialt set er en overordentlig stor Fordel, at Livsforsikringen indarbejdes i saa vide Kredse som muligt, og at enhver Forsikringsform, under hvilken de forsikrede ere sikre paa, at de virkelig kunne faa, hvad der er lovet dem, er til Gavn for Samfundet, jo dybere man kan trænge ned, jo bedre denne Anstalt her er egnet til at trænge ned, desto bedre. Jeg mener, at det ogsaa fra et konservativt Synspunkt maa være saaledes. Der er ingen Tvivl om, at det Samfund er stærkest, hvori Individerne ikke blot sikre sig i Øjeblikket, men ogsaa vænne sig til at se ud i Fremtiden og sikre sig og sine for Fremtiden. Spørgsmaalet her er simpelthen dette, om det, da nu visse Befolkningslag, navnlig Smaafolk, ere utilbøjelige til at underkaste sig Lægeundersøgelse, ikke skal gøres muligt for den største Livsforsikringsanstalt, vi have herhjemme, og i hvert Fald — jeg vil for ikke at optænde de private Selskabers Vrede ikke sige den bedste, men dog en af de bedre — paa dette Punkt at følge med Tiden. Det er blevet sagt med en vis Harme af det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) og det ærede 4de Medlem for 7de Kreds (Rottbøll), at der var noget uretfærdigt i, efter at nu „Dansk Folkeforsikring“ har gjort Prøven paa dette Omraade, har haft maaske Tab, maaske Gevinst, ved at indarbejde ny Forsikringsformer, at saa Statsanstalten, der ikke havde risikeret noget, men siddet ganske roligt og ventet for at se, hvorledes det vilde gaa, bagefter skulde komme og høste Frugterne. Jeg tror ikke, at Anstalten i saa Henseende er stillet anderledes end andre Selskaber. Saa vidt jeg ved, er det gaaet saaledes, at „Dansk Folkeforsikring“ er begyndt med denne Forsikring uden Lægeundersøgelse, og da man saa, det gik, tog „Hafnia“ og „Danmark“ det op. De tillode sig ganske vist at drage Fordel af de Erfaringer, „Dansk Folkeforsikring“ har gjort, fordi denne Anstalt nu en Gang ikke havde faaet Patent paa sin Opdagelse; vi mene